

GÖKLERİN VE MATEMATİĞİN BİLGİNİ

ALİ KUŞÇU

Okuma Anlama ve Astronomi Tarihi Etkinlik Çalışması

Öğrenci:

Hazırlayan: Murat Vuranlar

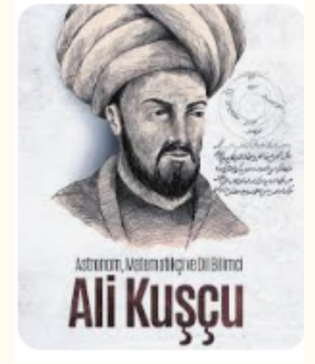
Gökbilimin Öncüsü: Ali Kuşçu

Öğrenme Hedefi: Öğrenciler, Ali Kuşçu'nun hayatı, Semerkant'tan İstanbul'a uzanan bilim yolculuğu ve astronomi/matematik dünyasına katkılarını öğrenerek biyografi metnini analiz ederler.

Ali Kuşçu, 15. yüzyılın başlarında Semerkant'ta doğmuş, astronomi ve matematik alanında devrim niteliğinde çalışmalar yapmış büyük bir Türk bilimcidir. Babası, ünlü hükümdar ve astronom Uluğ Bey'in doğancısı olduğu için "Kuşçu" lakabıyla tanınmıştır. Küçük yaştan itibaren matematik ve astronomiye ilgi duymuş, Uluğ Bey gibi büyük hocalardan dersler almıştır.

Ali Kuşçu'nun hayatındaki en önemli dönüm noktalarından biri, Fatih Sultan Mehmet'in davetiyle İstanbul'a gelmesidir. Fatih, bilime verdiği önemle Ali Kuşçu'yu İstanbul'a davet etmiş ve onu sınırda büyük bir törenle karşılatmıştır. İstanbul'da Ayasofya Medresesi'nin başmüdürrisi (rektörü) olmuş ve Osmanlı'da matematik ve astronomi derslerinin temelini atmıştır.

En ünlü eserlerinden olan "Risaletü'l-Fethiye" adlı kitabında gök cisimlerinin hareketlerini ve Dünya'nın şeklini incelemiştir. Ali Kuşçu, sadece bir bilim insanı değil, aynı zamanda öğrencilerine ilham veren büyük bir öğretmendi. Onun çalışmaları sayesinde İstanbul, döneminde dünyanın önemli bilim merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Semerkant'tan İstanbul'a uzanan bir bilim köprüsü: Ali Kuşçu.

Biliyor muydunuz? NASA, Ali Kuşçu'nun Ay üzerine yaptığı detaylı çalışmaların anısına, Ay'daki kraterlerden birine onun ismini vermiştir.

Okuduğumuzu Anlayalım

Aşağıdaki soruları metindeki bilgilere dayanarak cevaplayınız. Cevaplarınızda metinden kanıtlar sunmaya çalışın.

1. Ali Kuşçu'nun lakabı nereden gelmektedir ve eğitimi üzerinde kimlerin etkisi olmuştur?

2. Fatih Sultan Mehmet'in Ali Kuşçu'yu İstanbul'a davet etmesi, bilim tarihi açısından ne ifade eder?

3. Ali Kuşçu'nun İstanbul'daki Ayasofya Medresesi'nde yaptığı çalışmalar nelerdir?

4. Metne göre Ali Kuşçu'nun astronomi ve matematik dışındaki "eğitimci" yönü hakkında neler söylenebilir?

5. Ali Kuşçu'nun mirasının bugün bile devam ettiğini gösteren en önemli kanıt nedir?

Kelime Avı: Ali Kuşçu ve Gökbilim

Yönerge: Aşağıdaki tabloda İbn Sina ve tıp dünyasıyla ilgili 9 gizli kelime bulunmaktadır. Bakalım hepsini bulabilecek misin?

			A	L	I	K	U	Ş	Ç	U	X	X	A	Y	X
			X	X	X	X	G	Ö	K	B	I	L	I	M	
			S	E	M	E	R	K	A	N	D	X	X	X	X
			İ	S	T	A	N	B	U	L	X	X	X	X	
			F	A	T	İ	H	X	X	X	X	X	X	X	
			Y	I	L	D	I	Z	X	X	X	X	X	X	
			M	A	T	E	M	A	T	İ	K	X	X	X	
			R	A	S	A	T	H	A	N	E	X	X	X	
			M	E	D	R	E	S	E	X	X	X	X	X	
			U	L	Ğ	B	E	Y	X	X	X	X	X	X	

BULUNACAK KELİMELER:

ALİ KUŞÇU

GÖKBİLİM

SEMERKAND

İSTANBUL

FATİH

YILDIZ

MATEMATİK

RASATHANE

AY

Ali Kuşçu Hakkında Şaşırtıcı Bilgiler

Bunları Biliyor muydunuz? İşte Ali Kuşçu hakkında şaşırtıcı gerçekler!

Ay'daki İzimiz

Ali Kuşçu, Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanlarından biridir. Bu başarısı nedeniyle bugün Ay'da bir krater onun adını taşır.

Fatih'in Hediyesi

Otlukbeli Savaşı zaferi anısına Fatih'e sunduğu "Risaletü'l-Fethiye" eseri, Osmanlı'da astronominin temel taşı olmuştur.

Matematik Dehası

Ali Kuşçu, Dünya'nın eksen eğikliğini 23 derece 30 dakika olarak hesaplamıştır. Bu rakam, günümüz modern ölçümlerine çok yakındır!

Bilim Diplomatı

İstanbul'a gelirken geçtiği her şehirde törenle karşılanmış, bilime olan saygının en büyük simgelerinden biri olmuştur.

Doğru mu, Yanlış mı?

Yukarıdaki bilgilere göre cümlelerin yanına Doğru (D) veya Yanlış (Y) yazınız.

1. Ali Kuşçu, astronomi alanındaki çalışmalarıyla tanınan büyük bir Türk bilimcidir.

- a) Doğru
- b) Yanlış

2. Ali Kuşçu, tıp alanında yazdığı "El-Kanun" eseriyle Avrupa'da ün kazanmıştır.

- a) Doğru
- b) Yanlış

3. NASA, çalışmalarından dolayı Ay'daki bir kratere Ali Kuşçu'nun adını vermiştir.

- a) Doğru
- b) Yanlış

4. Ali Kuşçu, hayatı boyunca sadece Semerkant'ta yaşamış, başka bir şehre gitmemiştir.

- a) Doğru
- b) Yanlış